

elle Forhold. Denne Side af Sagen har selvfølgelig sin Betydning og vil altid have det, men de ærede Forslagsstillere har ikke været saa meget opmærksomme paa, at det ogsaa gælder for Børn og unge Mennesker at komme under gode moralske og etiske Forhold. Det er det, jeg tror, man, naar man overvejer Enkelthederne i dette Lovforslag, bør have sin Opmærksomhed henvendt paa. Man kan sagtens give Regler for, naar et Tjenesteforhold skal ophøre, saaledes som man gør det i § 3. Men Spørgsmaalet er, om det er praktisk at sige som i § 3, sidste Stykke, at paa Skiftedagen „forlades Pladsen Kl. 12 Middag“. Det er ikke Meningen, at Pladsen skal forlades absolut Kl. 12 Middag, men naar man har givet en saadan Bestemmelse i en Lov og fastsat, at Overtrædelser af denne Lov skal forfølges som offentlig Politisag, kan man, naar man vil, derved komme en eller anden til Livs, henholdsvis det vedkommende Tjenestetyende eller Husbonden. Meningen er jo ikke, at Pladsen skal forlades Kl. 12 Middag, Meningen er, at Tyendeforholdet skal ophøre, men naar man mener det, bør man skrive det i Loven. Jeg kunde meget godt tænke mig, at naar Tyendet forlader sin Plads ved Tyendeforholdets Ophør Kl. 12 Middag, kunde vedkommende Husbond eller Madmoder dog have Lyst til at give vedkommende Tyende et Maaltid Middagsmad. Man spiser jo i Regelen til Middag paa Landet Kl. 12, og jeg synes, at Tyendet skulde have Lov til at nyde sin Middagsmad, eventuelt drikke sin Kaffe, selv om det bagefter kunde siges, at det ikke havde forladt den Plads, hvori det var, netop Kl. 12.

I § 4 tales der om, hvor længe Børn maa arbejde. Det er en overordentlig vanskelig Ting at sætte en Bestemmelse herom ind i en Lov. Man gør i saa Henseende Forskel paa, om de er beskæftigede i deres Forældres Arbejde, eller om de er beskæftigede med Arbejde for fremmede. Her synes jeg, man nemt vil komme til at gøre Uret, bl. a. vil man derved vanskeliggøre det for Børn at faa Arbejde hos fremmede. Det er ikke det værste, der kan ske for et Barn, at det kommer ud at arbejde for fremmede. Det kan godt være meget mere skadeligt og uheldigt for Børn, at de skal tvinges til at opholde sig i Hjemmet, hvor de er henviste til Lediggang. Lediggang er og bliver baade for Børn og voksne Fandens Hovedpude. Det er noget af det værste, et Barn kan være henvist til: ikke at være beskæftiget. Det er ikke det, at

det kommer ud at arbejde for fremmede, der er det farlige for det, men det er det at komme ud at arbejde under saadanne Forhold, at det lider fysisk eller moralsk Skade derved. Det er det, man skal søge at forhindre, for saa vidt det kan ske ad Lovgivningens Vej, men naar man giver saa drastiske Lovgivningsregler som i dette Lovforslag, at Børn kun maa være beskæftigede i 6 Timer i Døgnet, tror jeg, man derved vanskeliggør det for Børnene at faa Arbejde. Det er en bekendt Sag, at mange Børn ved visse Arbejder er beskæftigede i meget længere Tid. For saa vidt der endnu drives Hyrdevirksomhed ude paa Landet, vil 6 Timer ikke slaa til for dette Arbejde, medmindre der skal være Skiftemandskab. Dette at være Hyrde kan under visse Forhold være en sund og god Beskæftigelse ogsaa for et Barn. Man er ikke altid som Hyrde henvist til udelukkende at være beskæftiget med Tanker om selve Hyrdegerningen. Alle vi, der har prøvet at være Hyrder, ved, at meget andet end denne Gerning kan optage ens Sind, medens man passer sin Dont, ja, det maa gøre det, da Tiden ellers bliver en for lang. Nogen særlig Opmuntring ved i lang Tid at gaa paa Marken og vogte Kreaturer er der ikke. Det er dog vist for meget at forlange, at et Barn kun maa være beskæftiget ved en saadan Gerning i nogle faa Timer, thi det er ikke oplidende eller legemligt anstrengende at være Hyrde. Eller tænk paa Markarbejde, f. Eks. Roearbejde! Vilde det ikke være urigtigt, at en Fader eller Moder maa lade et af sine Børn arbejde ved Roelugning 6, 7, 8, 9, 10 Timer, medens et af deres andre Børn, som arbejder for fremmede, maaske paa Naboens Mark, ikke maa gøre det samme Arbejde, selv om vedkommende Barn maaske er ældre.

Det er ikke Tiden alene, der her spiller en Rolle. Man kan sagtens give Regler for Arbejdstiden, ligesom man kan gøre det for Boligen og Kosten o. s. v., men alt dette er dog kun den ydre Side af Sagen. Det, som er langt vigtigere, kan det ikke nytte, at man vil lovgive om, thi man maa gaa ud fra, at Forældre vil sørge for, at deres Barn bliver anbragt paa et Sted, hvor det ikke lider fysisk Overlast, og hvor det i moralsk Henseende faar en passende Omgang. Jeg tror derfor, det er heldigt, at det, saaledes som det sker i Lovforslaget, slaas fast, at Tjenesteforholdet kan ophøre med 14 Dages Varsel. Selv om et Barn kommer ind i et Hjem, hvor det i Øjeblikket faar en god Om-